

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V. Š.**, bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. Ing. V. K., advokátkou so sídlom v T., proti žalovanému **P.** so sídlom v D., IČO: X., zastúpenému JUDr. J. L., advokátom so sídlom v T., **o vydanie majetkových podielov**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 5 C 257/1997, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 24. novembra 2011 sp. zn. 19 Co 39/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 106,75 € k rukám JUDr. J. L., advokáta so sídlom v T.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa v konaní domáhala vydania majetkových podielov v zmysle zákona č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vypořádání majetkových nárokov v družstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 42/1992 Zb.“) vo výške 205 023 Sk (6 805,52 €) so 17,6 %-ným úrokom z omeškania od 9. februára 1996 do zaplattenia.

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 9. decembra 2009 č.k. 5 C 257/1997-212 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 4 997,71 € spolu s úrokom z omeškania 6 % ročne od 1. septembra 2005 do zaplattenia, konanie v časti o zaplattenie ročného úroku z omeškania vo výške 2,4 % zo sumy 6 805,52 € z dôvodu späťvzatia žaloby v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1 až 3 O.s.p. zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Ďalej žalobkyňi uložil povinnosť

zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 737,08 €, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania štátu 28,89 € a na účet Okresného súdu Trenčín súdny poplatok za žalobu v sume 199,50 €. Rozhodol tak po zistení, že žalobkyňa nespĺňala predpoklady v zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 42/1992 Zb. (nebola členkou družstva a samostatne hospodáriacim roľníkom sa stala až v auguste 2005), a preto jej vznikol nárok na vydanie majetkového podielu len podľa § 13 ods. 3 zákona č. 42/1992 Zb., teda až po 7-mich rokoch od transformácie družstva. Lehota na vydanie majetkového podielu žalobkyni uplynula 11. decembra 1999, t.j. až za účinnosti zákona č. 264/1995 Zb. (účinného od 1. januára 1996, ktorým sa novelizoval zákon č. 42/1992 Zb.), z ktorého vyplýva, že osoby, ktoré spĺňajú predpoklady na vydanie majetkového podielu podľa § 13 ods. 3, mali získať podľa § 17a ods. 1 novely citovaného zákona družstevné podielnícké listy, resp. uzavrieť s družstvom dohodu, ku ktorej nedošlo. Žalobkyňa neoznámila žalovanému potrebné údaje a družstevné podielnícké listy jej vydané neboli, ale nárok na majetkový podiel jej takýmto postupom nezanikol. Zákom č. 3/2005 Z.z. (účinným od 1. februára 2005, ktorým sa novelizoval zákon č. 42/1992 Zb.) došlo k zmene právnej úpravy, na základe ktorej sa oprávneným osobám, ktorým neboli vydané družstevné podielnícké listy v lehote do 31. mája 2005, mal vyplatiť majetkový podiel v peniazoch, ktorý nadobudol charakter pohľadávky, splatnej podľa ustanovenia § 33d ods. 1 zákona č. 42/1992 Zb. Výšku majetkového podielu v súlade s § 33d ods. 2, 3 zákona č. 42/1992 Zb. v znení zákona č. 3/2005 Z.z. vyčíslila znalkyňa Ing. A. K. v znaleckom posudku č. 8/2009 v hodnote 150 561 Sk (4 997,71 €). Žalovaný mal podľa citovaného zákona zaplatiť majetkový podiel do 31. augusta 2005 a od 1. septembra 2005 bol s plnením v omeškaní a žalobkyni vzniklo právo požadovať popri istine aj zaplatenie úroku z omeškania, ktorého výška pre občianskoprávne vzťahy vyplývala z § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (výška úrokov z omeškania predstavovala 2-násobok diskontnej sadzby platnej v Národnej banke Slovenska v prvý deň omeškania s plnením peňažného dlhu, k 1. septembru 2005 – 6 % ročne). Keďže žalovaný neuhradil istinu ani úrok dobrovoľne, súd v tejto časti žalobe vyhovel a vo zvyšku žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., o trovách konania štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu v súlade s § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 24. novembra 2011 sp. zn. 19 Co 39/2010 rozsudok

súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania. Uviedol, že prvostupňový súd riadne zistil skutkový stav a posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení a vzhľadom na presvedčivosť odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v celom rozsahu stotožnil s jeho závermi (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Namietala, že rozsudok odvolacieho súdu nie je riadne odôvodnený a je nepreskúmateľný. Odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie, a to ani pokiaľ ide o skutočnosti, ktoré namietala v odvolaní. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, z akých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Z uvedených dôvodov žiadala zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalobkyne ako nedôvodné „zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol

potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Prípustnosť dovolania žalobkyne z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), odvolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalobkyne mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyňa existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa v dovolaní namietala, že konanie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože podľa jej názoru odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, keď sa vôbec nezaoberal sa jej odvolacími námietkami. S prihliadnutím na obsah dovolania sa odvolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalobkyňa bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad právo zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, podávať návrhy a opravné prostriedky). Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k takej procesnej vade, ktorá by žalobkyni znemožnila realizáciu jej procesných oprávnení.

Z obsahu dovolania žalobkyne možno vyvodiť, že namieta nesprávnosť postupu odvolacieho súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p.

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V dôvodovej správe k zákonu č. 384/2008 Z.z. – novele Občianskeho súdneho poriadku účinnej od 15. októbra 2008 – sa uvádza, že ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje.

K námietke žalobkyne, že odvolací súd sa nevyjadril k dôvodom obsiahnutým v jej odvolaní, je potrebné uviesť, že obsahovou zložkou každého odvolania sú odvolacie námietky, podstatu ktorých logicky a nevyhnutne tvorí vždy argumentácia odvolateľa, že postup súdu prvého stupňa alebo jeho rozhodnutie sú z toho – ktorého dôvodu nesprávne. Pokiaľ by za správny mal byť považovaný názor, že odvolací súd musí vždy reagovať úplne na všetky dôvody odvolania, bolo by ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. nepoužiteľné. Odvolací súd môže podľa tohto ustanovenia postupovať, ak sú splnené dve podmienky: a/ výrok odvolaním napadnutého rozhodnutia je vecne správny, b/ odvolací súd sa v celom rozsahu

stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že tieto podmienky sú splnené, má aplikácia § 219 ods. 2 O.s.p. oporu v zákone a nemôže byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Treba dodať, že aplikáciou § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň (i keď bez výslovného vyjadrenia) aj záver, že námietky vznesené účastníkom konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybníť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v danom prípade dospel k záveru, že obe vyššie uvedené podmienky aplikácie § 219 ods. 2 O.s.p. sú splnené. Postup odvolacieho súdu pri aplikácii ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. nevykazuje znaky procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa v dovolaní namieta, že k odňatiu jej možnosti pred súdom viedlo tiež nedodržanie postupu podľa § 157 O.s.p., keď odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998). Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti (iba) ako dôvodu zakladajúceho tzv. inú vadu konania pritom vyplýva z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 216/2010, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011).

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodit' ani z § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ je dovolaním napadnutý aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách odvolacieho konania dovolací súd uvádza, že táto časť dovolania smeruje síce proti výroku obsiahnutému v rozsudku, napadnutý výrok má ale povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd preto prípustnosť dovolania v tejto časti posudzoval podľa ustanovení, ktoré upravujú prípustnosť dovolania smerujúceho proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. je výslovne uvedené, že dovolanie proti uzneseniu o trovách nie je prípustné. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu o trovách prichádza do úvahy len z dôvodov uvedených v § 237 O.s.p. (R 117/1999); tieto dôvody ale v dovolacom konaní neboli preukázané.

Keďže prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' z § 238, § 239 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., dospel dovolací súd k záveru, že ide o procesne neprípustné dovolanie. Vzhľadom na to najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia zo 17. apríla 2012 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 81,33 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,63 €)] a 20 % DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 106,75 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2013

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková